

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația în Palatul Camerei de Comerț și Industrie, Cluj, Piața Cuza Vodă No. 16.

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Aurora (Năsăud) Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pt. Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codra (Buteni) Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Creditul Bănățean (Lugoj), Crișana Cugiereanu, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria Goronul Aiud, Grănițerul Bănățan (Mehadia), Insoțirea de credit (Vestem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.) Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniăreva), Murășianra, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olteana, Oraviciiana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporu (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rtureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selageana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercățana, Șoimul (Utoara), Șoimul (Vașcău) Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărăndeana, Zlăgneana, Zorile (Banca Invățătorilor).

ABONAMENTUL

PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.

NUMĂRUL 4. — LEI.

REDACTATĂ DE BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

Director răsp. ION I. LĂPEDATU

Redactor „ VASILE VLAICU

TAXA PENTRU INSERTIUNI :

De fie-care cm 3 Lei.

Bilanțurile după tarif special.

Condiții pentru Banca Postală Română

Subsemnatul ocupându-se cu chestiunea pagubelor de miliarde de lei cauzate de lipsa instituției financiare a postelor române într'un articol publicat în No. 42 al „Revistei Economice”, o numea:

Banca Postală Română,

în timp ce d. Ilariu P. Măneanu, documentând necesitatea înființării acestei instituții financiare postale în Nr. 1 și 2 din a. c. ai „Revistei societății corpului postal, telegrafic și telefonic” o numește: *Casa postală de păstrare.*

Mai jos se va vedea, că diferența de numire cuprinde și o diferență de concepții în privința acestei instituții, care ne lipsește.

De acord perfect cu dl Ilariu P. Măneanu în ce privește necesitatea înființării unei instituții financiare a Postelor Române, care să poată sta cu onoare alături de instituțiile similare din străinătatea cultă, subsemnatul se miră numai de faptul, că Onor. Direcție Generală a Postelor Române se găsește deja de atâția ani în hora convențiilor postale internaționale și cu toate acestea nu a parvenit nici până în ziua de astăzi să așeze România în circuitul de giro și cecuri al postelor internaționale.

Zace o greșală în temelia afirmațiunii, că în anul 1918 directorul general al Postelor Române, dl Ing. Al. F. Bădescu ar fi delegat pe dl C. Minescu fost inspector general, cu întocmirea proiectului de lege și regulament, cum și cu facerea formalităților

pentru prezentarea proiectului de lege Ministerului de Interne.

De fapt aceasta a putut fi numai o încercare repetită, deoarece chiar din darea de seamă a Dlui f. Inspector C. Minescu se poate vedea, că un proiect de lege pentru așa ceva a fost prezentat încă din 1912 atât la Guvern, cât și la Camera deputaților, care a și trimis proiectul în desbaterea secțiunilor, unde apoi a rămas îngropat până astăzi.

Căci, dacă proiectul de lege din 1912 nu ar fi murit, am fi nevoiți să facem ironie și să afirmăm, că acel proiect dela 1912 s'a continuat în 1918 și că progresul realizat din 1912 până în 1918 în privința Postsparkassei românești se poate considera tot atât de important ca și progresul înfăptuit dela 1918, până astăzi.

Din contră, există în ființă o lege votată, sancționată și promulgată după toate formele constituționale, care nu a văzut nici fața adunării deputaților, nici a senatului, nici a secțiunilor. Și cu toate acestea ea este o lege în ființă, este chiar o lege, care s ar putea numi „lex imperfecta” fiindcă-i lipsesc sancțiunile, dar totuși o lege, care de doi ani de zile încă nu a fost atacată de nimeni nici în Corpurile Legiuitoare, nici în presă, nici în viața publică, ba nici chiar subsemnatul nu ridică nici un cuvânt contra ființei acestei legi interesante. Nu-i spunem numele.

Se vede, însă, că unele legi au noroc tot atât de mult, pe cât de mare ghinion au alte legi, bunăoară legea băncii postale.

La noi în România probabil, că se va bate încă mulți ani apa în piua cu chestiunea băncii postale.

La 1912 aveam o valută și o monedă cu titlu de membră în „uniunea monetară latină” și niște stări destul de normale și cu toate acestea legea băncii postale nu s'a făcut.

Astăzi n'avem nici stările aproape de normalizare și nici măcar o uniune monetară, ba nici chiar o convenție monetară cu privire la o stabilizare a ruinelor monetare.

Prin urmare ce speranțe putem pune astăzi în legea și în înființarea băncii postale? Foarte puține.

Și este destul de rău, că este așa.

Moneda este o energie economică în mișcare și întregă chestiunea monetară stă în funcțiune de intensitatea circulației monedei, căci altceva este moneda și altceva este capitalul, altceva este rulmentul și altceva investiția.

Lenevirea, trândăvia, inerția leului este o meștehă păgubitoare, căreia trebuie să-i găsim leacul, să-i ajutăm să se miște, să-și schimbe stăpânul, să producem o energie de cădere a fluviului monetar, o circulațiune, care să nu fie numai circulațiune fiduciară, ci o circulațiune efectivă, o circulațiune, care în intensitate să se apropie cât de puțin de energia stocului nostru monetar din 1914.

În 1914, acel singur miliard se învârtia de o sută, două sute de ori pe ani, schimbându-și stăpânul câte odată chiar și de două ori pe zi, echivalând cu o emisiune de câteva sute de miliarde.

Astăzi bietele 17 miliarde emisiune, printr'o inerție — destul de explicabilă, — nu se învârtesc săracile nici de 2—3 ori pe an. Toată lumea s'apuz de-a curmezîșul circulației. Ce folos de mii de locomotive și de milioane de vagoane, decă sunt blocate în toate părțile și locomotivele monedei noastre naționale nu și iau nici măcar presiune?

Se zice, că țărănimea a teauriat 5—6 miliarde? Dar de unde? Din cele 17 miliarde emisiune avem 9 miliarde lei blocați în București și 8 miliarde în tot cuprinsul țării dela Nistru pân' la Tisa. Ce pot avea orașele, ce pot avea satele, ce pot avea băncile, ce industria, ce comerțul și ce să mai rămână țărănilor bun de de teauriat?

Omul ține în buzunar 300 lei astăzi, pentru că-i trebuie poimâne. Cetitorul desigur deține 3 - 4000 lei în buzunar, pentru-că îi trebuie pentru 15 zile și nici nu-i ajunge.

Dar, dacă toată lumea ar ținea numai 300 de lei fără să-i dea circulației prin arteriile pieței financiare, aceasta însemnează o blocadă a unei terțialități a stocului monetar.

Moneda trebuie să circuleze, să curgă în tocmai așa ca apa râului dela o moară la alta, ca și curentul electric dela un dinamo la altul, dela un bec electric la altul, și fiecare individualitate economică trebuie să-și aibă circuitul monetar, lucrând în marele

circuit al energiei monetare naționale și prin acesta în circuitul curentului monetar internațional, cum era pe vremea uniunii monetare latine.

În scopul acesta tre să uiesc înlăturate toate piedecile și toate prilejurile de trândăvie a leului, trebuie creată, facilitată și potențată circulabilitatea, energia de mișcare a monedei naționale. Un bun prilej ar fi Banca Postală, așa cum este în alte părți.

La noi însă, din păcate, nu ne găsim decât în stadiul nedumeririlor.

Nu cum-va se va simți jignită „Cassa de depuneri, consemnațiuni și economie?”

Nu cum-va se vor simți băncile, și avem vre-o 600 bănci, lovite de concurența Băncii Postale Române?

Nu cum-va ne va lipsi concursul funcționarilor superiori de la Poste atunci, când avem nevoie de concursul tuturor guvernelor, al tuturor opozițiilor și al tuturor băncilor?

Nu cum-va se va simți adânc ofensată Direcția Generală a Postelor, dacă Banca Postală va avea autonomia și independența ei în administrație?

În sfârșit nedumeriri peste nedumeriri

În consecință vom pune condiții Băncii Postale Române așa, ca să dispară ori-ce nedumerire, condiții, pe cari această instituție este obligată a le satisface prompt.

Mai întâi „Cassa de depuneri, consemnațiuni și economie” va impune și i se va accepta condiția, ca Banca Postală Română să-i verse la ghișeul central o sumă egală cu numerarul total, ce înșai „Cassa de depuneri” l-a realizat în fiecare trimestru la contul depunerilor spre fructificare.

Dacă deci în trimestru curent „Cassa de depuneri” a realizat un total de 50 milioane lei la depunerile spre fructificare, atunci Banca Postală să fie obligată a depune și ea alte 50 milioane lei depunere la acea „Cassă”, pentru-ca munca acesteia să fie totdeauna dublată în efect.

Banca Postală va putea accepta și satisface această condiție cu plăcere, ba ce e mai mult, cu ușurință.

Căci, spre deosebire de „Cassa de depuneri, consemnațiuni și economie, Banca Postală este obligată a-și face publicațiile de situație la curent, din 15 în 15 zile, iar nu așa ca cea dintâi, care-și publică situația operațiunilor din trimestrul al doilea al anului financiar 1919/1920, numai în Monitorul Oficial dela 29 Noemvrie 1923, după trei ani și jumătate. Cu alte cuvinte nu se găsește în România nici o singură instituție financiară publică cu publicitatea situațiunei într'o restanță atât de mare. Dacă și în viitor se va continua astfel, atunci Banca Postală Română, spre a-și împlini obligamentul în fiecare trimestru, se va conforma simplu registrelor „Cassei

de depuneri" în sume globale, fără să aștepte 3 ani după publicarea bilanțului.

Dacă și atunci „Cassa de depuneri" se va mai simți jignită prin existența acelei nesuferite Bănci Postale, atunci alocația depunerilor făcute de Banca Postală, să se dubleze și așa mai departe.

Or, Banca Postală Română poate realiza cu ușurință un total de rotund 6 miliarde lei la depuneri. Singure numai livretele cele mici, sub 1000 lei, dau suma totală de 300 milioane. Că Banca Postală va aloca la „Cassa de depuneri" câteva sute de milioane, este oare și aceasta o greutate?

Estimațiunile cuprinse în Revista Economică No. 42 sunt deduse prin statistica comparată, aplicând prevederile cele mai modeste.

Astfel Cassa de depuneri, consemnațiuni și economie va fi satisfăcută necondiționat.

Urmează la rând a doua nedumerire: băncile.

Să analizăm puțin chestiunea raportului dintre băncile de credit, economii, etc. de o parte și între Banca Postală Română de altă parte, din punctul de vedere al depunerilor.

Banca Postală a Română oferă numai 3% dobândă după depuneri, până când celelalte bănci dau chiar și 8%, ba câte odată chiar și peste 8%, dobândă, care este mult mai mare și pentru motivul următor:

Banca Postală Română nu poate începe calculațiunile de fructificare de dobânzi dela alte epoce decât dela 1 și 15, iar depunătorul este obligat să renunțe la dobânzile pentru toate zilele din fracțiunea chenzinei. Băncile uzuale operează fructificarea de dobânzi dela ori-ce epocă și clientul pierde cel mult două zile la dobândă: ziua depunerii și ziua ridării.

Deci diferența între beneficiile de dobândă la Banca Postală și la celelalte bănci este atât de mare, încât chiar și ultimul sătean o poate observa dela marginea satului, văzând bine, că Banca Postală nu poate face concurență celorlalte bănci.

Dar mai există o împrejurare în favorul Băncii Postale față de celelalte bănci, și aceasta constituie un motiv, pentru care Banca Postală este în afară de orice concurență. Este motivul fundamental, pentru care Banca Postală îndeplinește un rol de economie politică în finanțele țării prin ramul operațiilor de depuneri, un rol, pe care nici băncile mari, nici cele mijlocii și nici băncile populare nu-l pot îndeplini.

Anume: singură numai Banca Postală Rămână poate înregistra și poate administra astăzi o depunere de 1 leu: zis: un leu depunere, numai ea va putea înregistra și administra mâne o depunere de 5 bani, când valuta ni se va repara.

Intr'adevăr cel mai abil funcționar de bancă are nevoie de minimum 2 minute pentru a trece în re-

gistre un condeiu de depunere. Aceasta face deci cel puțin o cheltuială de 1.50 leu zis un leu și jumătate pentru salarizarea timpului de 2 minute consumate de acel funcționar, care a trecut o operațiune de depunere în registre. Apoi acei câți-va centimetri de hârtie din registre și imprimările, apoi cele câteva picături de cerneală, uzarea peniței, coeficientul de chirie, de încălzit, de luminat etc. etc. toate măresc numai cheltuiala operației de administrare a depunerii și dacă toate aceste osteneți și toate aceste cheltuieli se fac numai pentru un bagatel de depunere de 1 leu, sumă eoromisită de un cetățean...? Intre astfel de împrejurări ori-ce bancă va zice: „Mai mare daraua decât ocaua!"

Dar altcum se comportă această chestiune la Banca Postală, care pune la dispoziția publicului cartoane de economii prin mărci postale. Mărcile de câte un leu se lipesc pe un carton de economie până la colecționarea alor 10 bucăți, când apoi se prezintă oficiului postal spre stampilare și înregistrare în livretul de economie. Micile economii de câte un leu ale copiilor și ale milioaneilor de oameni mărunți se pot administra numai de către Banca Postală, începând cu minimala sumă de 1 leu astăzi, de 5 bani mâne.

Acest bagatel de 1 leu se integrează la 16 milioane pe zi, apoi la 6 miliarde pe an și așa nu mai este o cantitate neglijabilă.

Și, dacă cu toate acestea băncile nu vor să înțeleagă, că Banca postală nu le face concurență atunci ele sunt în drept să pună următoarea condiție:

Banca Postală să fie obligată să deie marilor bănci o parte corespunzătoare din excedentul încasărilor peste plăți, adică din soldul permanent, o sumă, care prin filiera băncilor să se reîntoarcă imediat în circulația pieței, în comerț și în industrie plus, să se mai deie marilor bănci un control direct și imediat asupra gestiunii Băncii Postale.

Banca Postală va putea îndeplini cu plăcere această condiție justă din toate punctele de vedere, pe lângă etalonul Băncii Naționale. O va putea satisface cu atât mai ușor, cu cât din circulația de cecuri și virimente trebuie să rămână în permanență un sold staționar de circa 6 miliarde lei, un sold pe care legea prevede să fie depus în prima linie la marile bănci, ca depunere la vedere.

Dacă deci din soldul permanent de 7 miliarde al operațiunilor de cecuri și giro se vor plasa 3—4—5 miliarde la marile bănci ca depuneri la vedere, cine mai poate susține, că Banca Postală le face concurență? Din contră, între astfel de împrejurări băncile se pot declara perfect satisfăcute, fiind convinse, că activitatea Băncii Postale însemnează pentru ele o binefacere națională egală cu existența Băncii Naționale.

Dar dacă este vorba de orgoliul și ambițiile

marilor bănci, cari nu vor să recunoască că Banca Postală reprezintă o forță superioară lor și tot atât de respectabilă ca și Banca Națională a României, acest fapt se explică nu numai prin cele 4.000 ghișeuri postale, ci și prin faptul următor:

Toate băncile de credit, economii, comerț etc, din România, de acord cu băncile din străinătate se mulțumesc cu o prestațiune de maximum 1800 ore de muncă pe an.

Ghișeurile Băncii Postale sunt deschise însă și funcționează minimum 4.280 ore de muncă pe an. Prin urmare, cine vrea să se compare cu Banca Postală, n'are decât să facă 4.000 de agenții în toată țara și să opereze cu 4.380 ore de muncă pe an, ca și Banca Postală.

Și, dacă cu toate acestea lumea nu vrea să înțeleagă, că Banca Postală este de importanță egală pentru țară ca și banca de emisiune, se va răspunde la întrebarea: ce este mai de preț, ce este mai util dintre următoarele două:

1. a tipări 1 leu sau
2. a face ca 1 leu tipărit gata să circuleze de 10 ori pe zi?

Regretatul Bogdan P. Hașdeu scria, că 1 leu mănât în circulația pieței este mai de preț decât un leu tipărit proaspăt din teascurile Băncii Naționale.

În sfârșit cu băncile noastre se poate sta de vorbă și dacă scontul beneficiat de ele la Banca Națională este de 4—5 miliarde lei, Banca Postală ar putea să le satisfacă cu o sumă egală, iar băncile s'ar putea declara mulțumite cu atâta.

Dar acum urmează între cei nedumeriți: Direcțiunea Generală a Postelor.

Aceasta crede, că Banca Postală trebuie să aparțină din fir în păr, în toate privințele în tocmai așa ca și un serviciu condus de un director, funcționar de stat, ca un serviciu secundar sau auxiliar al serviciului general postal, reglementat prin legea de exploatare postală, telegrafică și telefonică, respectiv ca o divizie a cecurilor și virimentelor cu un titular șef de divizie, la tot cazul, ca un serviciu subordonat administrației postale, fiind egal serviciul băncii postale cu serviciul coletăriei etc. Termenii i-am luat din articolul D-lui Il. P. Măneanu și nu din cărțile D lui C. Minescu, care pune concluzii similare pentru burocrăția Băncii Postale.

Dacă aceasta este și concepția Onor. Direcțiunii Generale a Postelor despre Banca Postală, atunci nu mai era nevoie de nici un fel de lege și de nici un fel de organizație deosebită, ba chiar nici de modificarea regulamentului de exploatare pentru a înfăptui așa ceva.

Ar fi suficient să se ordoneze oficiilor din țară, că:
„La dorința adresaților (destinatariilor), mandatele postale sosite spre plată să nu se mai plătească în

numerar, ci să se administreze și să se conteze ca bonuri de cont curent în favorul primitorilor (destinatariilor).“

Prin această simplă dispoziție se va constata, că 75% din totalul sumelor servite prin serviciul de mandate postale va rămânea acasă în conturile de cecuri, spre a fi utilizate în virimente, remiteri de la un oficiu la altul, prin creditări și debitări de cont, administrate la postă.

Dar aici este o diferență de concepții și secția, divizia sau biroul secundar, auxiliar postal pentru cecuri, virimente și depuneri, acest apendice al coletăriei postale, nu se va putea confunda cu Banca Postală din concepția noastră.

Care este după părerea noastră raportul dintre Banca Postală și dintre Direcția Generală a Postelor?

Aceste două instituțiuni, după modesta noastră părere, sunt două instituțiuni absolut independente ca persoane juridice, independente ca administrație, sunt obligate însă a-și da tot concursul posibil, tot concursul exigibil, dar și maximum de avantagii realizabile, în mod reciproc, fără, ca aceste două instituțiuni să se confunde în cea mai mică privință. Este o căsnicie comună a duor familii obligate la o conviețuire plăcută contractuală, dacă voesc. Dacă nu voesc aceasta, atunci să fie dată posibilitatea, ca să steie în instanță una contra celeilalte, cu sancțiuni și penalități pentru nerespectarea obligamentelor reciproce. Că nu este necesară confuzia administrației postelor cu administrația băncii postale o dovedește chiar faptul, că Direcția generală a Postelor Române participă la convențiile internaționale și fără Banca Postală.

Funcționarii Băncii Postale trebuiesc ținuți și plătiți de această instituție și nu de budgetul postelor, ei trebuiesc conduși și disciplinați de Banca Postală și nu de ierarhia postală.

Pentru localurile de birou, pentru fiecare centimetru pătrat, pentru încălzit, iluminat, Banca Postală plătește bonificare de chirie și de cheltueli.

Pentru libertatea de porto și pentru toate serviciile postale făcute băncii postale, aceasta va plăti o sumă globală Direcțiunii Generale a Postelor.

Funcționarii oficiilor postale, cari fac serviciul de mandate, pot fi și vor fi chiar preferiți în serviciu exterior al Băncii Postale, remunerați cu o leafă în plus, plătită de Banca Postală. Dar nu suntem avizați nici la servicii de pomană, nici la prestațiuni neomenești.

Pentru mărcile postale uzate în serviciul de depuneri prin cartoane, precum și pentru banii puși la dispoziția Postelor, Direcția Generală va fi răspunzătoare, plătind și o mică dobândă convenită prin bună înțelegere, atât ca etalon, cât și ca modalitate de calculațiune a epozelor de fructificare.

Apoi, dacă Direcția Generală a Poștelor nu se va mulțumi cu o alocație anuală de o jumătate miliard de lei cedați spre folosire aproape fără dobândă, atunci Banca Postală i-ar putea oferi un miliard. Dacă nici atât nu-i ajunge, atunci Banca Postală, după împrejurări, îi poate da și două miliarde.

Dar dacă Direcția Generală a poștelor din motive de orgoliu și ambiție profesională nu vrea să sufere o Bancă Postală ca pe o organizație autonomă folosindu-se de serviciile poștei (bogat recompensate), și totuși ține să-și organizeze spre acest scop o combinație a secției de *coletărie, casă de păstrare și ajutor, combinată cu clearing prin legea de exploatare poștală*, atunci cetățeanul „X” va impune următoarele condițiuni față de administrația poștelor:

1. Să dispună în permanență de numerar lichid,
2. Să fie promptă, în serviciu, promptă în plăți, să nu țină o remitere dela S-Marmației până la Galați mai mult de 24 ore;

3. Să fie mobilă, plătinându-mi ori-când și ori-unde obligamentele comerciale indiferent de ordonanțările și mandatele de plată ale contabilității statului; 4. Să steie sub control public, publicându-și situațiile tot la 15 zile.

5. Să ofere serviciile absolut în mod gratuit; scutire de porto, libertate de impozite, de taxe și competențe;

6. Contabilitatea și controlul să fie purtate în dublă partidă, odată la oficiul poștal și a doua oară la „coletăria” centrală;

7. Să facă remiteri de bani în toate țările unde s-a introdus această instituțiune.

8. Serviciul administrativ al instituției să nu fie bruscat prin nici un fel de obligament ierarhic, să fie absolut scos de sub influințele politicianismului ba chiar și de sub influințele mușamalizărilor naționale,

9. Serviciul să poată sta în instanță contra tuturor acelor, cari nu înțeleg a-și respecta îndatoririle față de el chiar și contra autorităților ierarhice

10. Gestiunea serviciului să nu producă nici o pierdere și nici un profit, ci să se mulțumească a beneficia de contravaloarea serviciilor prestate, iar dacă va fi excedent, acela să se utilizeze în primul rând pentru dezvoltarea instituției și numai în al doilea rând pentru alte trebuințe postale;

11. Funcționarii oficiilor poștale, încredințați cu acest serviciu să nu mă mai țină la ghișeu să aștept, până când își termină toate comentariile asupra subiectului piesei teatrale de aseară, de asemenea asupra modului eschizit, cum actorii și actrițele s-au degajat de rolurile lor, costumele, publicul etc., tot lucruri foarte instructive pentru mine și foarte interesante pentru bunul mers al oficiilor poștale, cum se poate vedea de obicei.

12. Serviciul instituției să nu mă constrângă

nici odată să simt, că administrația poștelor se folosește de banii mei după principiul, că doară acești bani i-am încredințat numai pentru motivul, că singur n-am fost în stare să mi-i administrez și că, dacă eu n-am fost în stare să mi administrez bani, ce treabă mai am eu cu acei bani?

Dacă deci Administrația poștelor nu-mi satisface aceste condiții, atunci declar, că nu mai am nici o încredere în acel serviciu bancar poștal și prefer să țin leul mototolit în buzunar, în loc să cumpăr o marcă, pe care să o lipesc pe cartonul de economie poștală.

Ba ce e mai mult, cred, că ori-ce om rezonabil va preferi să-și facă remiterile de bani prin băncile, cari, deși mai ieftine decât taxele man datelor postale totuși fac remiterile de bani mai repede, presupunând și o egalitate în privința siguranței, a solvabilității, a mobilității, a controlului, a publicității, chit că dobânzile sunt mai avantajoase, ba chiar și bani rămân în circulația financiară a pieței, în comerț și industrie, bucurându-se omul chiar și de ceva considerație civilă la ghișeurile băncilor din piață.

Dacă administrația poștelor nu intenționează să-mi satisfacă condițiile arătate mai sus, atunci este recomandabil, ca Direcțiunea Generală să pună câteva articole în proiectul Legii de exploatare poștală, că, cine nu va avea încredere în serviciul coletăriei, depunerilor și cecurilor, va fi pasibil de amendă și închisoare dela 10.000. Lei și 3 luni în sus. Recidiviștii să fie amendați la fiecare caz cu dublul. Măsura se pare necesară din motivul, că în lipsa acestor penalități s-ar putea întâmpla, ca gestiunea aceluia serviciu bancar poștal să se miște anual între 20 și 30 milioane lei, care sumă abia este o pomană suficientă pentru ajutorarea Casei de Ajutor, Credit și Economie P. T. T., care ar merita ceva mai mult decât o cooperativă.

În sfârșit, drept concluzie, ne permitem a observa, că raportul dintre Banca Postală din concepția noastră și dintre Direcția Generală a Poștelor, poate fi un raport de cea mai perfectă camaraderie, de cel mai sincer, cel mai eficace și cel mai complet concurs reciproc pe baza de compensații suficiente. Idem, idem, idem cu Guvernul Țării, ori-care ar fi el, idem, idem, idem cu autoritățile și instituțiile publice. La caz de nevoie, însă Banca poștală are să stea în instanță contra ori-cui, dacă i s'ar călca interesele în picioare. Fără această independență, cum credeți, că instituția mi ar putea apăra averea ce i am încredințat-o spre administrare?

Așadară acel raport nu poate fi la nici un caz un raport de subordinație disciplinară după analogia serviciului coletăriei. Organismul Băncii Postale, după modesta noastră părere, trebuie să fie un organism autonom și independent de organismul poștelor.

Banca Postală trebuie să fie o persoană juridică în raport contractual cu Direcția Generală a Postelor,

Stabilită astfel diferența de concepții, este prea firesc, ca proiectul biroului „Solidarității” pentru legea Băncii Postale Române să fie oprit pe loc de cei interesați mai înainte chiar de a ajunge în biroul șefului de cabinet, după-ce un alt proiect a murit încă în anul 1912 pe masa secțiunilor Camerei Deputaților, iar al treilea proiect a încetat din viață la anul 1918 înainte de a ajunge la Ministerul de Interne și în sfârșit chiar și *divizia cecurilor și virimentelor postale* s'a pus în grevă generală și perpetuă încă dela anul 1920 sub conducerea D-lui A. Arsenescu.

Iar ca concluzie finală s-ar putea lua eventual și decizia de a exmite alți 5—6 funcționari în străinătate pe 3—4 luni de studiu, pentru că ne ar mai lipsi vreo 5—6 proiecte anteproiecte și încă nici atunci n-ar fi duzina completă.

Cel puțin până atunci se va mai curăți atmosfera de gazurile asfixiante ale politicianismului, ba poate ne vom mai apropia încă cu un pas spre normal.

V. Vlaicu

Din toată lumea

— Informațiuni luate prin Institutul Econ. Românesc —

Anglia.

Banca „London Joint City and Midland Bank Ltd” și-a schimbat firma în „Midland Bank Limited.”

Banca Angliei a avut la 14 Noiembrie a. c. un stoc metalic de 126 milioane Lire sterline în aur la o circulație fiduciară de 145 milioane Lire st.

Guvernul Angliei va acoperi rata datoriilor de război către Statele Unite la scadența din 15 I. c. prin „liberty Bonds” întocmai ca și scadența dela 15 Iunie a. c.

Exportul de cărbuni al Mării Britanii în primele 9 luni ale anului curent a fost de 58 milioane tone față de 45 milioane tone în epoc corespunzătoare din anul trecut.

Austria.

Recolta anului 1923, a fost în toate privințele superioară celei din anul 1922 și anume în mii de chintale duble recolta a fost:

	în 1923	în 1922
Grâu	2,410—	2,020—
Secară	3,791—	3,452—
Orz	1,633—	1,219—
Cartofi	727—	563—

Banca Anglo-Austriacă a ajuns complet în mâinile bancherilor din Londra. Ea își va spori capitalul la 2 milioane Lire sterline în vederea inactivării sucursalelor din România și alte țări din orientul Europei. Centrul operațiunilor balcanice va fi probabil, în Budapesta.

Belgia

Bugetul general pentru anul 1924 este în studiu în 1923 fuseseră prevăzute 6 miliarde de venituri și 8 miliarde la cheltuieli.

Cehoslovacia.

Datoriile externe ale Cehoslovaciei ating cifra de 1 miliard 20 milioane franci aur în care se cuprin următoarele poziții:

America	92 milioane dolari,
Anglia	10 „ Lire sterl.
Franța	140 „ franci,
Italia	18 „ Lire,
Diverse	750 „ franci.

Exportul zahărului este liber, după ce fabricanții au depus la Guvernul Cehoslovac un avans de 200.000 Lire sterline către Centrala devizelor, asupra taxelor vamale.

Producția de zahăr a fost în Octombrie de 385 mii tone, din care s'au consumat în interior 35 mii tone și s'au exportat 81 mii tone.

Elveția.

Exportul pentru trimestrul III-lea 1923, a crescut cu peste 100 milioane franci.

Monetele de argint retrase din Elveția au fost 225 milioane franci. Guvernul va topi și va bate în monedă elvețiană 70 milioane franci. Dintre monetele retrase din circulație Italia a rescumpărat 50 milioane Lire Italiene.

Franța.

Credit Foncier de France, Paris emite în Decembrie a. c. noi obligațiuni în valoare de 800 milioane franci cu 6% dobândă.

Banca Franței a avut la 15 Noiembrie a. c. un stoc metalic de 5 $\frac{1}{2}$ miliarde față de 37 $\frac{1}{2}$ miliarde franci circulație fiduciară.

Noua emisiune de bonuri de tezaur a produs 6 miliarde franci subscrieri, care împreună cu emisiunea din primăvara anului curent se urcă la 10 $\frac{1}{2}$ miliarde. Reconstrucția regiunilor devastate mai cere încă alte 24 miliarde Franci și va mai dura încă 3 ani.

Datoria publică a Franței este de total 306 miliarde Franci și dobânda ei absoarbe peste jumătate din veniturile publice.

La cifra aceasta se mai adaugă datoria flotantă de 114 miliarde și încă câteva datorii față de străinătate, așa încât totalul datoriilor publice interne și externe este de 430 miliarde și dobânda ei absoarbe peste $\frac{2}{3}$ din veniturile bugetului.

Cultura bumbacului a luat o dezvoltare mare în urma plantațiilor din coloniile africane franceze.

Indicele scumpetei s'a urcat cu $\frac{1}{11}$ % pe luna Octombrie și viața la Paris e de 3 ori și jumătate mai scumpă ca înainta de război.

Germania.

„Hamburg Bank 1923” se numește noua banca înființată de mai multe bănci din Hamburg împreună cu diferite societăți de navigație și de asigurare. Ea va purta conturile în mărci-aur și va emite obligațiuni în mărci-aur acoperite cu devize foste.

Banca Schröder din Brema și-a deschis o sucursală la New-York sub firma „Henry Schröder Banking Corporation” cu un capital de 2 milioane dolari.

Statele-Unite.

Băncile de Rezervă Federală (de emisiune) au avut la 9 Noiembrie a. c. un stoc metalic de 4 miliarde dolari aur față de 2 $\frac{1}{4}$ miliarde dolari circulație de bilete.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ

Tratativile româno-maghiare, în București decurg în mod normal și de ambele părți se depune un interes suficient pentru rezultate satisfăcătoare.

Reprezentanții Statului Român cu depline puteri la aceste tratative sunt Dnii: *Filodor*, ministru plenipotențiar, secretar general la Ministerul Afacerilor Străine, dl *Gheorghiu*, secretar general la Ministerul Finanțelor, dl *Carp*, ministru plenipotențiar, dl *Ion I. Lăpedatu*, directorul „Solidarității” și al revistei noastre dl *Răileanu*, dl *Gioanu*, directorul general la serviciul despăgubiri or de război, dl *Dr. Nicu Solomon*, juriconsult la Comisia de restituțiuni, și dl *Moisil*, directorul arhivelor.

Nouă prăvălie la Cluj, Dl. C. Micula, Am deschis în Cluj colțul strada Iuliu Maniu și Baba Novac (casa bănci Coroana) o prăvălie de coloniale, delicatose, și alimente.

Și se plânge de foame... Recolta anului curent a fost arăt de bogată în Ungaria, în țara „ciuntită” și necăjită, încât a putut expedia până acu n patru mii de vagoane cu grâu pentru Elveția...

Cum s'a vândut vinul nou? În anul acesta cantitatea vinului nou a fost mică din cauza secetei mari și din cauza anumitor boale, cari au dat peste vii. Calitatea vinului nou e însă dintre cele mai bune în diferite podgorii mustul s'a vândut cam cu următorul preț: La Dăgășani cu 75—90 vadra pe la Leordeni și Valea Călugărească cu 80—110 Lei vadra la Buzău cu 50—55 Lei, la Iași cu 70—90, la Huși cu 65—70, la Cotnari cu 90—120 în Basarabia cu 50—65 la Arad cu 50—65 iar în părțile noastre cu 60—80 vadra. În părțile Bihorului s'a vândut cu 45—50 Lei vadra.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut în editura: „CARTEA ROMÂNEASCĂ”
Jocuri școlare, de Const. Șoltuz. — Prețul Lei 22 50
Biblioteca „Minerca”, Nr. 120: *Icoane din viața plantelor și animalelor*, de C. Ewald. — Prețul Lei 3
De vânzare la principalele librării din țară.

CONCURS

Banca „Economul” institut de credit și economii S. A. în Cluj (Calea Regele Ferdinand No. 26) prin aceasta publică concurs pentru ocuparea unui post de: **Funcționar Contabil**

Dela reflectanți se cere să producă certificatul despre absolvirea unei școale de comerț, precum și dovadă despre praxa ce o are.

Ofertele în scris cu indicația pretenziunilor de salariu sunt a se înainta personal **până la 15 Decembrie a. c.** iar postul este a se ocupa la 1 Ianuarie 1924.

Cluj, la 27 Noembrie 1923

Direcțiunea.

„CETATEA DE GRANIT”

Societate anonimă pt. exploatarea de cariere și mine Brașov

CONCURS

Pentru ocuparea postului de **Director tehnic** al societății noastre se publică concurs cu termen de înaintarea actelor și cereri de angajare către Direcțiunea Generală a Societății Brașov, până la 20 Decembrie a. c. pe lângă următoarele condițiuni:

1. Petentul să fie absolvent al unei școale politehnice, cu titlul de inginer.
2. Să aibă cunoștință și o practică în exploatarea de cariere și mine, cale ferată și comerțul de produse de cariere, de cel puțin 2 ani.
3. Să dispună de cunoștințele practice necesare la supravegherea mișcării de locomotive și trenuri și la conducerea atelierelor mecanice și de ferărie necesare exploatarea Căii ferate Carabal-Iglița și a carierelor de granit Carabal.
4. Să dovedească practica și cunoștințele recurate prin acte și certificate autentice.
5. Să trimită un curriculum vitae.
6. Pretențiunile de salariu petenții le vor indica în cererea de angajare.
7. Sediul Directorului tehnic va fi Cariera Carabal sau în Comuna Greci (jud. Tulcea) Dobrogea. Brașov, la 15 Noembrie 1923

Direcțiunea Generală.

„CETATEA”

Bancă economică comercială societate anonimă Brașov

CONCURS

La Banca cetatea sediul central Brașov sunt a se ocupa următoarele posturi:

1. **Un post de Director** la departamentul financiar.
2. **Un post de funcționar superior** care să aibă practica necesară în revizuirea și controlarea de conturi și de operațiuni bancare și comerciale la sucursalele societății.

Condițiunile pentru ocuparea acestor posturi sunt:

- a. Petenții să fie doctori sau licențiați ai unei facultăți de științe economice-comerciale cu o școlaritate dela 3—4 ani și practică de bancă de cel puțin 12 ani.
- b. Să fie deplin sănătos și fără de nici un defect corporal.

c. Condițiunile de salarizare sunt acelea cuprinse în tabloul de salarizare — care este mobil — și în conformitate cu pragmatica de serviciu.

d. În lipsa absolvenților de facultate posturile se vor putea conferi prin delegație permanentă sau revocabilă în conformitate cu condițiunile de tranziție a pragmaticei de serviciu, și altora cari au vre-o altă diplomă corespunzătoare și practica amintită.

Cererile și actele acompaniate de curriculum vitae sunt a se înainta subsemnatei Direcțiunii Generale cel mai târziu **până la 20 Decembrie a. c.** urmând ca posturile să fie ocupate cu ziua de 1 Ianuarie 1924.

Brașov, la 15 Noembrie 1923.

Direcțiunea Generală

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

Situatiune sumară

1922		A C T I V		1923	
11 Noembrie				3 Noembrie	10 Noembrie
5,169.935.544	49.755.430	} aur depozitat (monete și lingouri	428.139,68	5,915.602.505	5.935.378.130
	1,689.111		aur (lingouri)		
	37.555.769	} " (monete)	112.609.109		
667.929	4.636.932.234		disponibil, trate și bonuri de tezaur au:	5.386.293.293	
	Argint și diverse monete			594.021	€07.303
3.501.260.833	Efecte scontate			5.464.149.622	5.611.235.543
	38.285.451	Imprumuturi pe efecte publice	204.755.000		
232.351.101	1.775.850	Imprumuturi pe efecte publice în cont curent	209.754.000	362.061.552	355.953.529
	94.065.651	73.685.199 din cari nu s'au ridicat lei:	59.555.71		
8.421.556	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)		150.198.529	8.042.556	8.042.556
	Impr. Statului pentru necesitățile Tezaurului.	Impr. de 1.600 milioane (1914...1918)	1.286.000.000		
		" " 1.500 " (12 Mai 1919)	1.498.942.854		
		" " 1.000 " (16 Oct. 1919)	1.000.000.000		
		" " 200 " (1920 B. P.)	150.000.000		
		" " 400 " (30 Iulie 1921)	—		
5.821.358.816		" " 2.500 " (5 Ian. 1921)	399.457.212		
	" " 200 " (30 Iulie 1921)	200.000.000		4.534.400.066	4.534.400.066
	Impr. Stat. p. ridicarea marelui	Impr. de 5 miliarde (11 Iunie 1920).	5.000.000.000		
7.055.670.996		" " 2 1/2 " (5 Ian. 1921).	2.026.633.968	7.026.639.668	7.026.638.968
1.090.405.7	Casa de împrumut pe gaj agricultorilor și industriașilor			77.456.001	76.245.412
11.997.418	Efectele capitalului social			11.999.940	11.999.940
32.958.207	" fondului de rezervă			31.890.300	31.890.300
3.785.322	" amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprimare			3.542.160	3.542.160
48.642.305	Imobile			110.433.000	114.002.764
3.953.912	Mobilier și mașini de imprimare			7.504.989	7.766.784
16.028.960	Cheltuieli de Administrație			27.322.557	28.536.095
176.813.669	Conturi curente			24.659.900	28.587.887
21.832.732	" de valori			256.587.202	257.056.075
391.506.766	" diverse			615.490.986	623.035.322
22.058.488.124				24.478.378.436	24.653.978.834
		P A S I V			
12.000.000	Capital			12.000.000	12.000.000
67.350.744	Fond de rezervă			74.378.674	74.378.674
20.349.763	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimare			44.668.332	44.668.332
15.431.588.381	Bilete de bancă în circulație			17.734.820.092	17.796.982.002
14.000.618	Profit și Pierdere			15.048.362	15.048.362
64.881.974	Dobânzi și beneficii diverse			110.061.977	116.858.554
1.499.531.646	Conturi curente și recipise la vedere			488.472.082	545.598.327
4.898.784.999	Conturi diverse			5.998.869.917	6.048.444.583
22.058.488.24				24.478.378.436	24.653.978.834
		11 Oct. 1922.	Efecte și alte valori de restituit	10 Oct. 1923	
10.891.080.600	}	316.195.542	Efecte și alte valori în păstrare	342.999.042	11.458.632.986
		9.164.333.000	Bonuri de tezaur aur din gaj p. Impr. Statului	8.621.500.000	
		1.410.552.058	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	2.501.297.778	
1.757.197.490			Conturi de ordin e		1.793.707.535
12.648.278.050				1.795.886.591	1.793.707.535
				13.254.509.567	13.259.486.355

Taxa: (Scont 6%
(Dobânda 7%

Cruțarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra șafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la chelutala, ce vi-o pretind ei spre a-și face profituri speculative.

Vedeți, că economia oamenilor deștepti se întemeiază pe administrarea cuminte a averilor disponibile. Veți chivernisi deci din averile voastre, cel puțin, ceasurile vieții și sănătatea voastră.